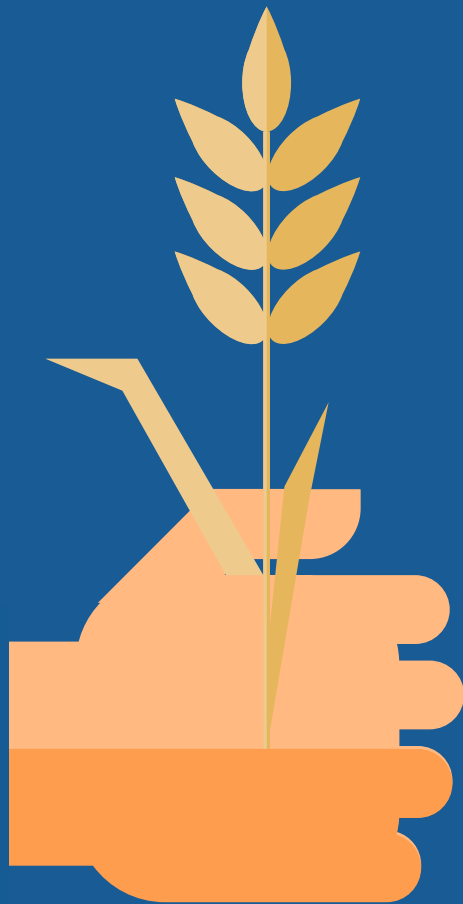
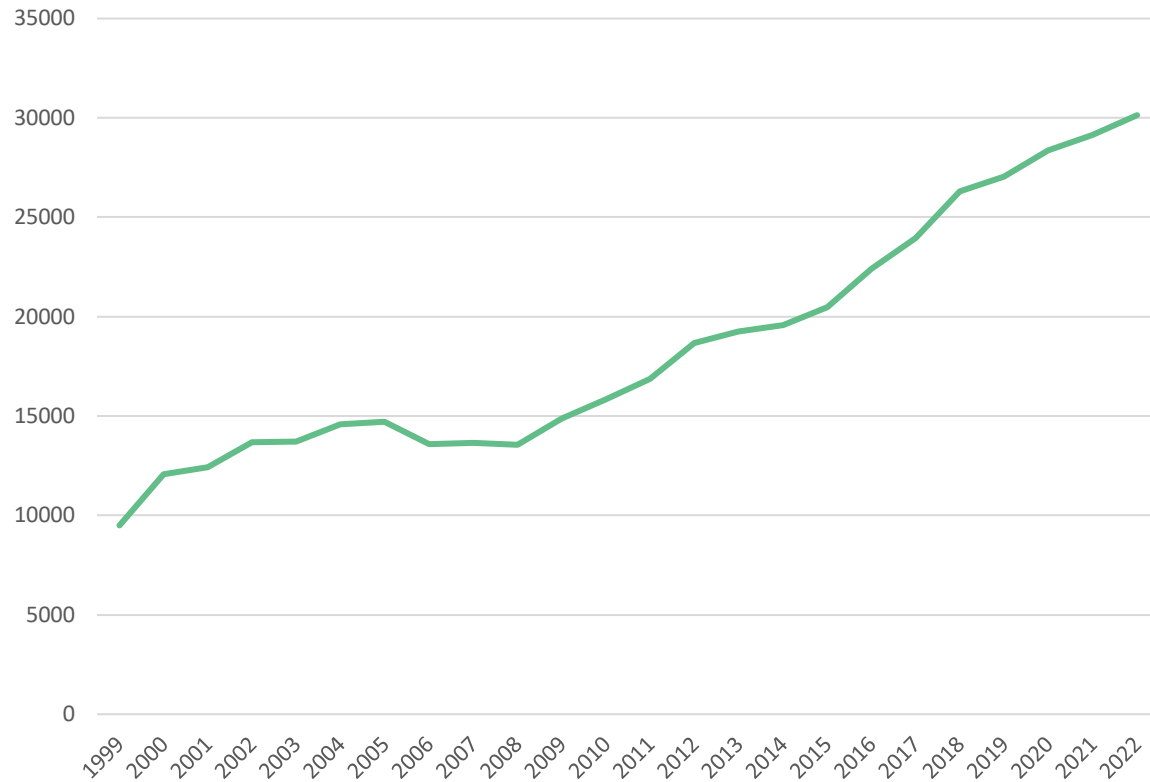

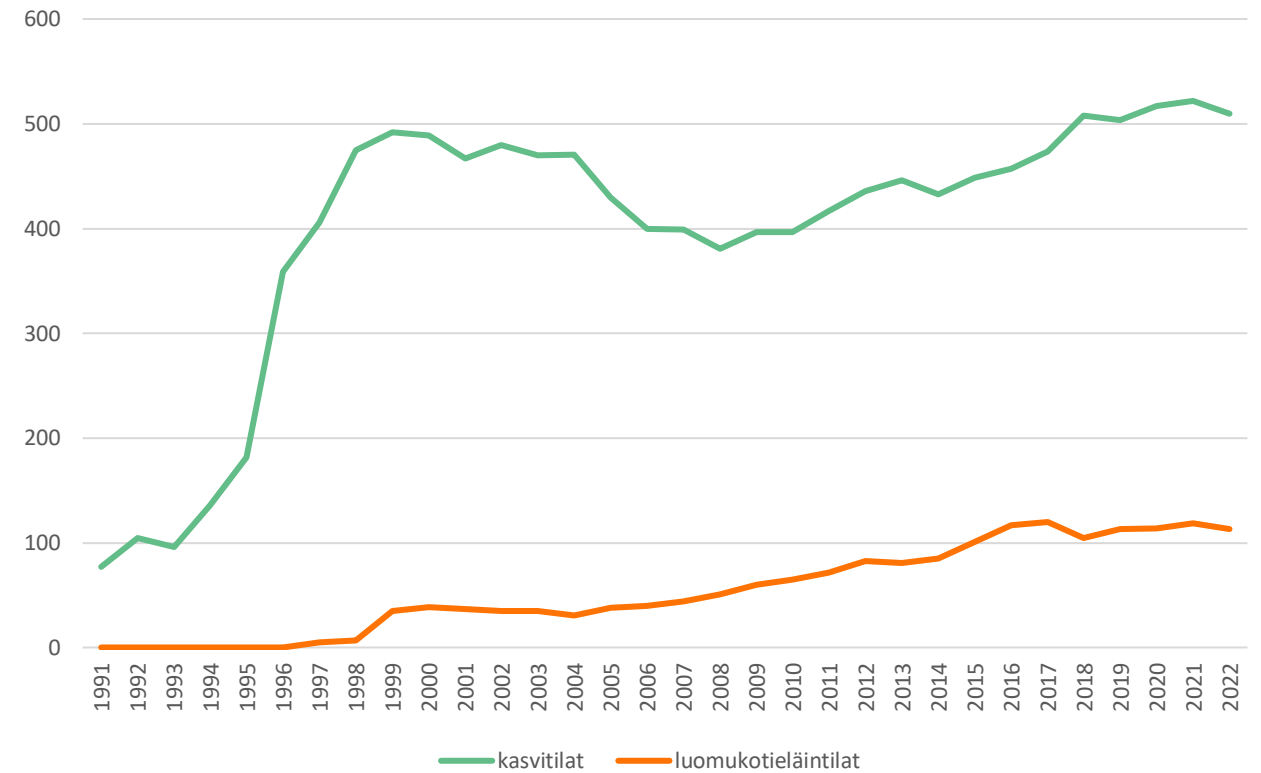
Luomu Pirkanmaalla

Luomu Pirkanmaalla 2022

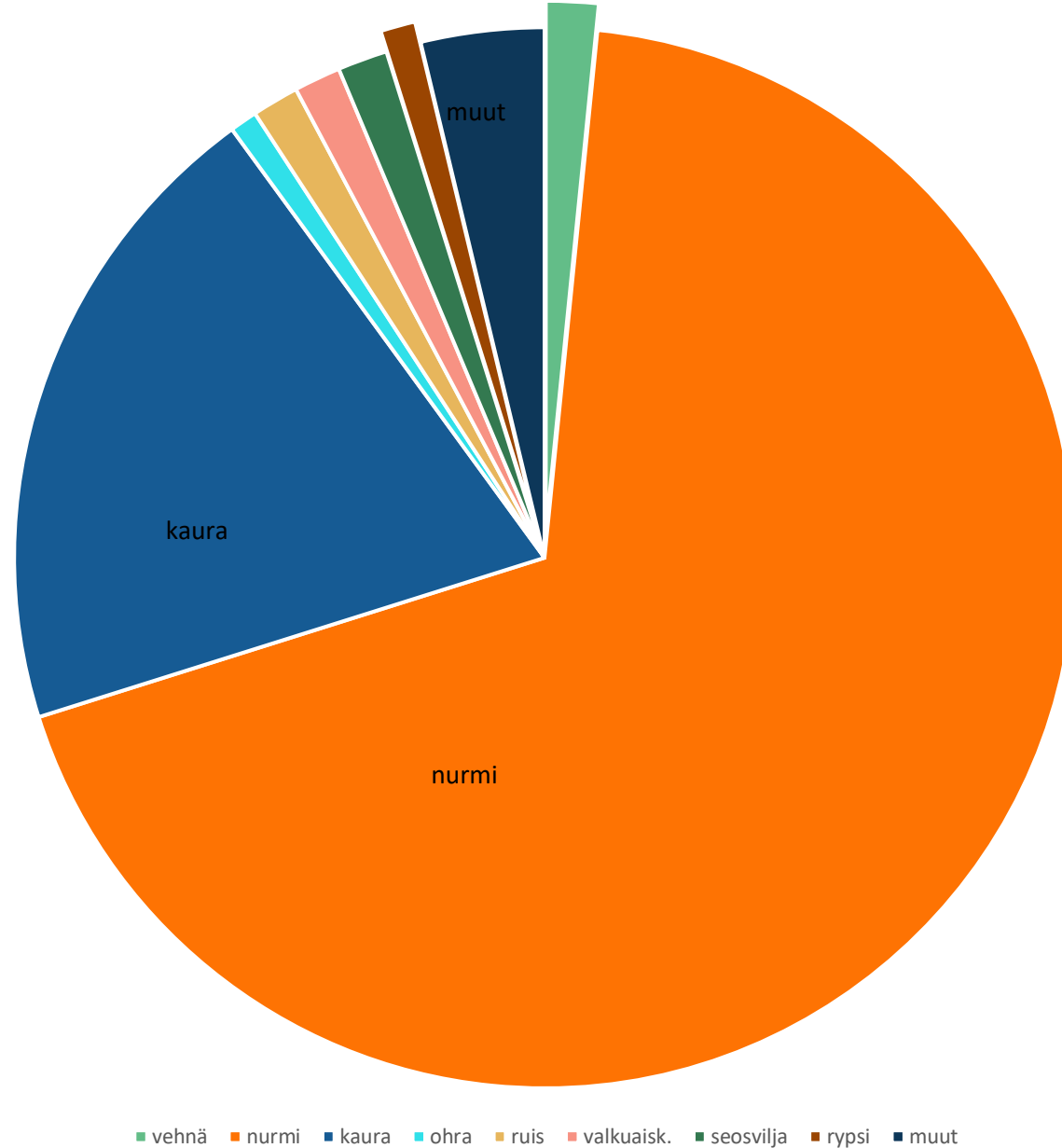
Luomuvaltuutettu pinta-ala

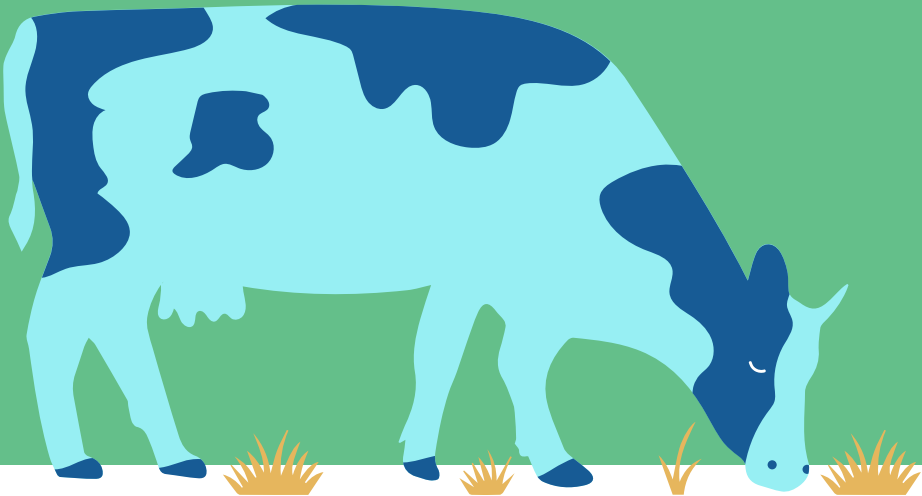
Luomuvälvonnassa olevat tilat

vehnä	480
nurmi	20649
kaura	5971
ohra	253
ruis	430
valkuaisk	429
seosvilja	458
rypsi	321
muut	1131

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023-2027

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta

- Oma erillinen tukijärjestelmä
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta
- Sitoumus 5 v. 1.5.2023 – 30.4.2028
- Sitoumustyypit
 - Kasvituotannon sitoumus
 - Kasvi- ja eläintuotannon sitoumus
 - Osittainen luomusitoumus, koskee avomaan puutarhakasvien tuotantoa

Sitoumuksen yleiset edellytykset 1/2

- Aktiiviviljelijä
- Hakijan on
 - kuuluttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumuskauden ajan (hakuvuonna viimeistään 1.5 alkaen)
 - Noudatettava luonnonmukaista kasvituotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja
- Koulutusvaatimus, 5 pv kasvituotanto + 2 pv eläintuotanto
 - Koulutus tulee suorittaa ennen 30.4
 - Jos hakijalla on luomusitoumus vuosilta 2015-2022, koulutusvaatimus täyttyy

Sitoumuksen yleiset edellytykset 2/2

- Sitoumuksen vähimmäisala
 - 5 ha korvauskelpoista peltoa / 1 ha korvauskelpoista alaa puutarhakasvien viljelyssä
 - Toisena sitoumusvuonna on kaikkien lohkojen oltava luomuviljelyssä

Lisäksi hakijan on sitoumuskauden aikana suoritettava 1 pv pituinen koulutus luonnonmukaisen tuotannon ehdoista, sitoumusehdoista ja viljelystä

TAI

Hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa (väh. 3 h)

Peltolohkot luonnonmukaisella sitoumuksella

- Luomusitoumus on annettava kaikesta toimijan hallinnassa olevasta korvauskelpoisesta alasta, joka on maankäytöltään peltoa
- Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot
 - Myyntikasvien tuottaminen on hankalaa
 - Ei voida noudattaa viljelykiertoa
 - Poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana
 - Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävillä lohkoilla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja
- Luomuviljely on aloitettava sitoumuksen ensimmäisenä vuonna
- Kaikki lohkot tulee olla luomuvalvonnan piirissä vähintään toisesta vuodesta lähtien.
 - Tila, jolla on jo sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta, tulee siirtää hallintaan tavanomaisesta tuotannosta tulevat lohkot tulevana kasvukautena

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus

- Väh. 5 ey luonnonmukaisesti tuotettuja eläimiä jokaisena sitoumusvuonna
 - Jos eläinmäärä ei täyty, muutetaan kasvituotannon sitoumukseksi
- Hakijan on kuuluttava eläinlajin osalta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumuskauden ajan (1.5 alkaen)
- Sitoumuksella ilmoitettava eläinlaji/lajit, jotka hakee sitoumukselle
- 2 pv luomukotieläinkoulutus
- Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana
 - Uudelle eläinlajille alkutarkastus
- Korvaus maksetaan sitoumusalalle, jolla täyttyy 0,5 ey/sitoumusha

Ey-kertoimet

- Nautaeläimet:
 - Yli 2 v 1,0 ey
 - 6 kk – 2 v 0,6 ey
 - Alle 6 kk 0,4 ey
- Lampaat ja vuodet
 - Uuhet/ kutut 0,2 ey
 - Pässit/ pukit 0,2 ey
 - Karitsat/ kilit väh. 2 kk 0,06 ey
- Siipikarja
 - Kalkkunat, hanhet, ankat, fasaanit, sorsat, myös emot. (pl. kalkkunaemot) 0,3 ey
 - Broilerit 0,007 ey
 - Munivat kanat 0,014 ey
 - Broileremot 0,02 ey
 - Kalkkunaemot 0,05 ey
- Siat
 - Emakot 0,5 ey
 - Muut siat, porsaatt 0-3 kk 0,3 ey

Osittainen luomusitoumus, avomaan vihannesten viljely

- Luomusitoumus voidaan tehdä osalle tilan korvauskelpoisista lohkoista
- Osittaisella luomusitoumuksen alalla on viljeltävä vuosittain avomaan vihanneksia väh. 1 ha alalla
- Avomaan vihannesten ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisena
- Samaa kasvilajia ei voi viljellä sekä luomuna että tavanomaisena
- Jos hakija ilmoittaa jonain vuonna avomaan vihanneksia alle 1 ha alalla, mutta luomusitoumuksen vähimmäisalan vaatimus täyttyy, luomukorvausta ei makseta, mutta sitoumus pysyy voimassa

Myyntikasvivaatimus 1/2

- Myyntikasveja väh. 30 % sitomusosalasta vuosittain siirtymäkauden ohittaneesta alasta
- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
 - Avomaan vihannesala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisena
- Myyntikasveiksi ei lueta:
 - Ennen tuleentumista korjattavia viljoja tai palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja
 - Viljojen ja palkoviljojen seoskasvustoja

Tuoresäilötty vilja käy myyntikasviksi

Myyntikasvivaatimus 2/2

- Myyntikasvivaatimuksen ei tarvitse täyttyä, jos
 - Tilalla on luonnonmukaisen eläintuotannon sitoumus ja tilan sitoumusalasta käytetään vähintään 50 % oman luomukarjan rehun tuotantoon
 - Myyntikasvivaatimus koskee luomukotieläintiloja, joilla pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään
 - Tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta (sitoumusalasta väh. 50 %) luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan kanssa.
 - Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava vastaanottavan tilan rehun tarve sopimukseen määritellylle rehumäärälle
 - Tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta yrityksen kanssa, joka välittää luomurehua luomukotieläintiloille (sitoumusalasta väh. 50 %)
 - Vaaditaan tuotanto-/ hankintasopimus

Rehuntuotantosopimus

- Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava vastaanottavan tilan rehuntarve sopimukseen määritellylle rehumäärälle
- Sopimuksen on sisällettävä:
 - Osapuolten nimet ja tilatunnukset
 - Sopimuksen voimassaoloaika. Sopimus voi olla voimassa toistaiseksi, tällöin päättymisestä tulee ilmoittaa ELY-keskukseen
 - Arvio vuosittain toimitettavista rehumääristä ja –lajeista
 - Perustelut luomukotieläintilan rehuntarpeesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- Kasvituotanto 160 €/ha
- Avomaan vihannestuotanto 590 €/ha
- Kotieläintuotanto
 - 160 €/ha + 130 €/ha / 0,5 ey/ha
 - Luomutuotannon kotieläinkorvaus maksetaan alalle, johon 0,5 ey/ha riittää
- Korvausta ei makseta
 - Puuvartisten energiakasvien alasta
 - Muun hampun kuin EU:n kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
 - Suojavyöhykelohkoista
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista
 - Kasvimaan alasta

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset

Jos viljelijällä on vuonna 2023 voimassa oleva sitoumus vuosilta 2020, 2021 tai 2022 viljelijä voi

1. Luopua kokonaan sitoumuksesta ilman takaisinperintää TAI
2. Mukauttaa eli pitää vanhan sitoumuksen voimassa sitoumuskauden ajan

ELY-keskus on lähettänyt kyselyn toimijoille, joilla on 2020-2022 tehty sitoumus, vastausaikaa on 30.4.2023 saakka.

Jos kesken sitoumuskauden oleva sitoumus halutaan päättää, ELY-keskus tekee siitä päätöksen toukokuun loppuun mennessä

Jos toimija mukauttaa voimassa olevan sitoumuksen

- Hänen on sitouduttava uuden sitoumuskauden sitoumusehtoihin, lainsäädäntöön ja vähimmäisvaatimukseen
- Lisäalojen liittäminen sitoumukseen määritetään hakuasetuksella ja valtion talousarvion määrärahatilanne huomioiden
- Vuonna 2023 mukautettaviin sitoumuksiin voi lisätä korvauskelpoista pinta-alaa

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku 2023

- Luomusitoumusta ja korvausta haetaan VIPU-palvelusta peltotukien yhteydessä
- Haku päättyy 15.6
- Hakemuksen liitteet toimitetaan sähköisesti haun yhteydessä
- Toimijat, jotka ovat ilmoittaneet mukauttavansa sitoumuksen, tulee päivittää sitoumuksen tiedot vastaamaan nykyisiä sitoumusehtoja

Peltotukien haku 2023 Vipussa

- Peltotukien haku tapahtuu Vipu-palvelussa
- Peltotukien haku koostuu tilan valintojen mukaan enint. 8 välilehdestä.

The screenshot shows the Vipu web application interface. At the top, there is a header with the Vipu logo on the left, user information in the center (Maatila 123456789, Ville Viljelijä), and user actions on the right (Ville Viljelijä, Omat tiedot, Suomi | Svenska, Kirjaudu ulos). Below the header, there is a navigation bar with links: [Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan](#), **Hae/ilmoita - Peltotukien haku**, and [Palaa etusivulle](#) with a close icon. The main content area has two links: [Täyttöohjeet](#) and [Tulosta yhteenveto](#). Below these links is a row of eight tabs: Lohkotiedot, Hakijan tiedot, Haettavat tuet, Luomu ja sopimukset, Lohkotietojen yhteenveto, Maatilan tiedot, Vipuneuvoja, and Yhteenveto ja lähetys. A large green watermark "Luonnos" is overlaid diagonally across the center of the interface.

Haettavat tuet -välilehti

- MANNER-SUOMI
- Ensimmäinen vaihe on hakea tukea
- Jos valittuun tukeen tai korvaukseen liittyy lisävalintoja tai kysymyksiä, tulevat ne näkyville valinnan jälkeen

Valitse haettavat tuet

Kaikki tukialueet (AB - C4)

- ☒ Perustulotuki
- ☒ Uudelleenjakotuki
- ☒ Nuorten viljelijöiden tulotuki
- ☒ Ekojärjestelmätuki
- ☐ Tärkkelysperunapalkkio
- ☐ Erikoiskasvipalkkio
- ☐ Sokerijuurikkaan kansallinen tuki
- ☐ Luonnonhaittakorvaus
- ☒ Ympäristökorvaus - Ympäristösitoumus
- ☒ Ympäristökorvaus - Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus
- ☒ Ympäristökorvaus - Kosteikkojen hoitosopimus
- ☒ Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

C-alueen tuet

- ☒ Nuorten viljelijöiden tuki
- ☐ Yleinen hehtaarituki
- ☐ Pohjoinen hehtaarituki

Luonnos

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus ja ympäristösopimukset

- Luomun ja sopimusten sitoumus- ja sopimustiedot annetaan erillisellä välilehdellä
- Luomu ja sopimukset välilehti aktivoituu, kun hakija rastittaa haettavat tuet-välilehdellä kohdan luonnonmukaisen tuotannon korvaus
- Luomusitoumusta voi hakea kohdasta: *Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta*

The screenshot shows a web application interface with a top navigation bar containing links for 'Täyttöohjeet' (Help) and 'Tulosta yhteenveto' (Print summary), and a 'Tallenna' (Save) button. Below this is a row of tabs: 'Lohkotiedot', 'Hakijan tiedot', 'Haettavat tuet', 'Luomu ja sopimukset' (highlighted), 'Lohkotietojen yhteenveto', 'Maatilan tiedot', 'Vipuneuvoja', and 'Yhteenveto ja lähetykset'. Under the 'Luomu ja sopimukset' tab, there are three sub-sections: 'Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus' (highlighted), 'Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus', and 'Kosteikkojen hoitosopimus'. At the bottom of the highlighted section, there is a link: 'Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta' with an external link icon. A large green 'Luonnos' (Draft) watermark is visible in the bottom right corner of the form area.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

- Sitoumustyyppi
- Luomuvalvonnassa olevat eläinlajit
- Sitoumuksen liitteet
 - Kurssitodistus
 - Rehuntuotantosopimus
- Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

☒ Sitoumustyyppi ☐ Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Luonnos

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi*

– Valitse –

Kasvintuotannonsitoumus

Kasvi- ja eläintuotannonsitoumus

Luonnonmukaisen tuotannon peruskurssi

Lisää luomukurssi todistus, jos sinulla ei ole ollut luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta vuosina 2015-2022.

[+ Lisää kurssitodistus](#)

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumuksesta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi

Kasvintuotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto

✓ rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa (ajanjaksolle 1.5.2023-30.4.2028)

[Sopimus_rehuntuotanto.pdf](#)
Rehuntuotantosopimus

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☒ 0910036418	Tryvik 2	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Krock	2,25	Kyllä	
☒ 0910036418	Örnäs	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Skalen	2,20	Kyllä	

Sitoumukseen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☐ 0910036418	Fjälltop	1,20	Ei	

Peruuta

Tallenna

Sitoumukselle haettavat peruslohkot ja sitoumuksen ulkopuolelle jäävät peruslohkot on lueteltu kohdassa Sitoumukseen haettavat peruslohkot.

Yhteensovitus

Ympäristökorvaus

- Luomutila voi valita puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelumenetelmän toimenpiteestä vain menetelmät:
 - Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmicate monivuotisille kasveille
- Luomutila ei voi valita ympäristökorvauksen lohkokohtaista **maanparannus- ja saneerauskasvit** toimenpidettä, jos tilalla on valittuna osittainen tilan sitoumus avomaan vihanneksia
- Jos luomutila valitsee **kiertotalouden edistämistä** koskevan lohkotoimenpiteen, se voi käyttää vain luomussa sallittuja lannoitteita

Ekojärjestelmä

- Luomutila ei voi valita viherlannoitus- toimenpidettä
- Luomukorvausta ei makseta, jos viljelijä ilmoittaa lohkolle kasvin:
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmi
 - Ekojärjestelmän monimuotoisuuspellot

Yhteensovitus

Eläinten hyvinvointikorvaus

- Luomueläintuotantoon sitoutunut toimija ei voi valita toimenpidettä:
 - Nuorkarjan laidunnus
 - Emo- ja lypsylehmien laidunnus
 - Nautojen ulkoilu
 - Lampaiden ja vuohien laidunnus

Kesannot

- Luomusitoumusosalasta voi olla kesantona vuosittain enintään 25 %

Korvauksen maksamisen mahdollisia rajoituksia

Y01-kasvi	Tilakohtainen toimenpide peltokasvit	Tilakohtainen toimenpide peltokasvit	1	voi ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan
Y01-puutarha	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	2	voi ilmoittaa samalle lohkolle, vain toinen maksetaan, katso lisätiedot
Y02	Maanparannus- ja saneerauskasvit	Maanparannus- ja saneerauskasvit	3	ei voi ilmoittaa samalle lohkolle
Y03	Kerääjäkasvien viljely	Kerääjäkasvien viljely	4	eivät voi kohdata erilaisen tukikohteen takia
Y04	Kiertotalouden edistäminen	Kiertotalouden edistäminen		
Y05	Suojavyöhykkeet	Suojavyöhykkeet		
Y06	Turvepeltojen nurmet	Turvepeltojen nurmet		
Y07-säätö	Valumavesien hallinta, säätösalaoitus	Valumavesien hallinta, säätösalaoitus		
Y07-alta	Valumavesien hallinta, altakastelu	Valumavesien hallinta, altakastelu		
Y08	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)		
Y09	Lintupellot (y)	Lintupellot		
Y10-moma-A1	MOMA arvoluokka 1	MOMA arvoluokka 1		
Y10-moma-A2	MOMA arvoluokka 2	MOMA arvoluokka 2		
Y10-moma-raiv	MOMA raivaaminen (s)	MOMA raivaaminen		
Y10-moma-aita	MOMA aitaaminen (s, v)	MOMA aitaaminen		
Y10-moma-peto	MOMA petoaita (s, v)	MOMA petoaita		
Y11	Kosteikkojen hoito	Kosteikkojen hoito		
Y12	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	Alkuperäisrotujen kasvattaminen		
Y13	Alkuperäiskasvien viljely	Alkuperäiskasvien viljely		
Y14	Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat	Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat		
Y15	Alkuperäisrotujen perimän säilytys	Alkuperäisrotujen perimän säilytys		
Luomu	Luomu (peltoviljely) (i, g)	Luomu (peltoviljely)		
Luomu	Luomu (avomaavihannekset)	Luomu (avomaavihannekset)		
Luomu	Luomu kotieläintuotanto (k)	Luomu kotieläintuotanto		
Ekojärjestelmä 01	Talviaikainen kasvipeitteisyys (x)	Ekojärjestelmä: Talviaikainen kasvipeitteisyys		
Ekojärjestelmä 03	Viherlannoitusnurmet (z, p)	Ekojärjestelmä: Viherlannoitusnurmet		
Ekojärjestelmä 04	Monimuotoisuuskasvit (h, j, p)	Ekojärjestelmä: Monimuotoisuuskasvit		
Ekojärjestelmä 02	Luonnonhoitonurmet (h, p)	Ekojärjestelmä: Luonnonhoitonurmet		

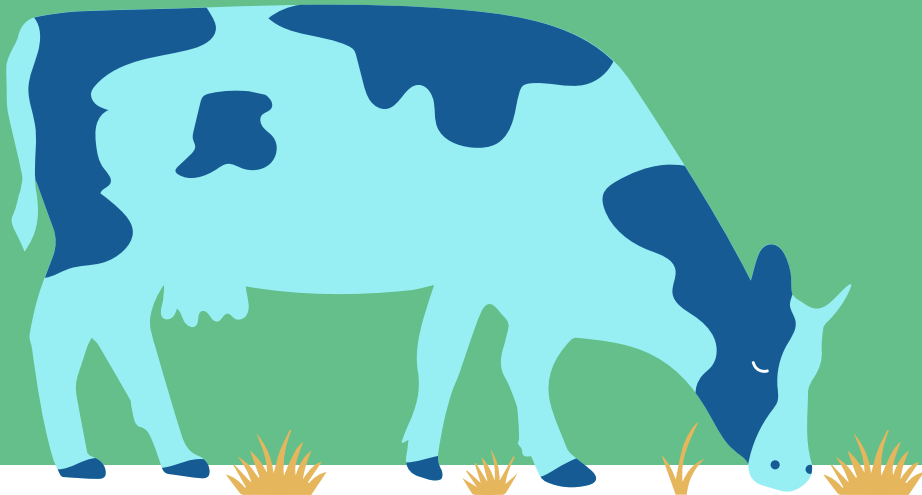
Sitoumusalan muuttaminen/ lisääminen/ poistaminen/ luopuminen

- Hakija voi vuosittain hakemuksella lisätä sitoumukselle korvauskelpoista peltoalaa, Jos se on mahdollista määrärahatilanteen perusteella.
- Lisäalan perusteella ei tehdä uutta sitoumusta.
- Luomusitoumusten välillä voidaan siirtää lohkoja.
- Luomusitoumuksesta voi poistua korvauskelpoista alaa, jos alan hallinta siirretään toiselle.
- Jos korvauskelpoinen ala vähenee alle vähimmäisalan muusta syystä, sitoumus lakkaa ja maksetut korvaukset peritään takaisin.
- Sitoumus raukeaa ilman takaisinperintää, jos
 - Korvauskelpoinen ala tai eläinmäärä vähenee alle vähimmäismäärän **koko tilan** hallinnan siirron yhteydessä.
- Hakija voi luopua sitoumuksesta kesken sitoumuskauden ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi

Koko sitoumuksen tai sen osan siirto

- Koko sitoumuksen voi siirtää tai jakaa saman tilan osalliselle tai toisen tilan toimijalle
- Siirron saaja jatkaa sitoumusta tai sen osaa jäljellä olevan sitoumuskauden ajan
- Siirron saajan tulee täyttää korvauksen saajan edellytykset: aktiiviviljelijä, ikävaatimus, luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus, luomuvalvontajärjestelmään kuuluminen
- Jos siirronsaaja ei jatka sitoumuksen noudattamista, sitoumus raukeaa ja sitoumuksesta luopujalle ei seuraa takaisinperintää

Luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdot

Lainsäädäntö

- Luomutuotannon vähimmäisvaatimukset: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848 (luomuasetus) ja komission täytäntöönpanoasetukset
- Laki luonnonmukaisesta tuotannosta 1330/2021
- MMM asetus luonnonmukaisesta tuotannosta 7/2021
- Tuotanto-ohjeet: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet/>

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

[Etusivu](#) [Ajankohtaista](#) [Elintarvikkeet](#) [Eläimet](#) [Kasvit](#) [Laboratorio](#) [Tuet](#) **[Teemat](#)**

[Tuonti ja vienti](#) [Lintuinfluenssa](#) [Verkkokau](#)

[Luomu](#) [Riskinarviointi](#) [Valvonta](#)

[Avoin tieto](#) [Tutkimus](#) [Koronaviru](#)

[Afrikkalainen sikarutto](#) [Rikosten torjunta](#) [Venäjän hy](#)

Luomu

 LUOMUTILAT Vain luomutuotannon ehtojen mukaan viljelty ja jalostetut tuotteet ovat luomua.	 LUOMUELINTARVIKKEIDEN VALMISTUS JA MYYNTI Vain valvontaan kuuluva toimija voi merkitä tuotteet luomuksi ja käyttää valmiiksi pakatuissa tuotteissa EU:n luomutunnusta eli eurolehteä.	 LUOMURUOKAA KULUTTAJILLE Suomessa on lähes 4 500 luomumaatilaa, joista yli 900:lla on myös luomueläimiä. Ruokavirasto valvoo luomutuotantoa.	 LUOMUN TUOTANTOPANOKSET Siemenet, lannoitteet, rehut, kasvinsuojeluvälineet, puhdistus- ja desinfiointilaineet. Luettelot ja yleiset luvat.
 LUOMUN LOMAKKEET JA OHJEET Luomutuotannon ohjeita ja lomakkeita.	 LUOMUVALVONNAN TILASTOT JA TIETOHAUT Tietoa luomuviljelyaloista sekä luomueläinten määristä alueittain ja tuotantosunnittain.	 LUOMUKERUUTUOTTEET LUOMUKERUUALUEILTA Tietoa luomutuotteiden keruusta ja alueiden liittämisestä luomuviljelyalueeseen.	 MUUTOKSET LUOMUTUOTANNOSSA VUONNA 2022 Tietoa uuden lainsäädännön aiheuttamista muutoksista.

Luomuvalvontaan ilmoittautuminen

- Luomutuotannon valvontajärjestelmään tulee ilmoittautua 30.4. mennessä ELY-keskukseen
 - Jos hakee luomusitoumusta alkamaan 1.5-
- Luomuvalvonnan osalta tulee täyttää ja palauttaa
 - Ilmoittautumislomake (lomake 1)
 - Tuotantosuuntakohtainen liitelomake (lomake 1a-1e)
 - Luomusuunnitelma
 - Viljelykiertosuunnitelma
 - Muut tuotantosuuntakohtaiset liitteet

Tuotantotarkastus

- Tuotantotarkastuksia tehdään vähintään kerran vuodessa
- Ruokaviraston valtuuttama tarkastaja tai ELY-keskuksen virkamies tekee tuotantotarkastuksen tilalla
- Ylimääräiset ja uusintatarkastukset
- Näytteenotto
- Tarkastuksia tehdään ympäri vuoden, osa tehdään etätarkastuksena
- Tarkastukset tehdään vain ELY-keskuksen toimeksiannolla
 - Tarkastajalla ei ole valtuuksia toimia ilman toimeksiantoa
 - Tarkastus tehdään esitäytetylle pöytäkirjalle tai sähköisellä tarkastussovelluksella, jossa näkyy viljelijän hallinnassa olevat lohkot

Luomusuunnitelma

- Luomusuunnitelma
 - Uusi luomusuunnitelmapohja <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet/>
- Luomusuunnitelman sisältö
 - Kuvaus tuotanto- ja varastointitiloista
 - Kuvaus tuotteiden kuljetuksesta ja käsittelystä
 - Jäljityksen ja taseen tarkastamisen mahdollistavat toimintatavat
 - Kuvaus tavarantoimittajien asiakirjaselvitysten tarkastustavasta, ns. vastaanottokuittaus
 - Varotoimenpiteet
 - Kasvintuotannossa käytetyt puhdistus- ja desinfiointiaineet
 - Toimenpiteet epäiltäessä virheellisiä tuotantopanoksia
 - Dokumentointi ja jäljitettävyyden varmistaminen
 - Toiminnan riskit ja niiden hallinta
 - Viljelykiertosuunnitelma ja kierron ulkop. nurmet
 - lannoitus- ja kasvinsuojelusuunnitelma

Asiakirjat

- Kirjanpito
 - Lohkokohtainen kirjanpito
 - Varasto- tai tuotevirtakirjanpito ja varaston tase
 - Varaston tase tulee tehdä vähintään kalenterivuositain ja siitä tulee selvittää jatkumo
 - Myynti- ja ostoasiakirjat
 - **Säilytä** dokumentit
 - Tee vastaanottotarkastus ja merkintä muistiinpanoihin
- Dokumentointi
 - Jos jotain ei ole kirjattu, sitä ei valvonnan näkökulmasta ole tehty
 - Jäljitys
- Luomusertifikaatti
 - <https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/directory/publication/organic-operator/index>

Viljelykierto ja maan viljavuus 1/3

- Vähimmäisvaatimukset
 - Palkokasvivaatimus 30 % viljelykierrosta
 - Palkokasveja pääkasveina tai aluskasveina
 - Viljavuusvaatimus
 - Viljelykierrossa väh. yksi viljavuutta ylläpitävä kasvusto pääkasvina
 - Ja vähintään 50 % viljavuutta ylläpitäviä kasveja pää-, väli- tai kerääjäkasveina
 - Lisäksi tulee noudattaa seuraavia kasvinsuojeluun liittyviä kasvinvuorotusvaatimuksia:
 - Viljakasveja voi olla enint. kolmena vuotena peräkkäin kullakin lohkolla
 - Palkoviljoja, öljykasveja, perunaa sekä muita saman kasvisuvun yksivuotisia erikoiskasveja voi olla enint. kahtena vuotena peräkkäin kullakin lohkolla

Viljelykierto ja maan viljavuus 2/3

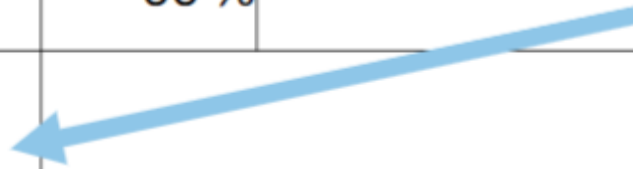
- Palkokasvit ovat hernekasvien heimoon kuuluvia kasvilajeja, palkokasveja voi viljellä esimerkiksi kasvattamalla
 - Palkokasvien puhdaskasvustoja
 - Suurisiemenisten palkokasvilajien ja esim. korsiviljojen seoskasvustoja, joissa palkokasvien osuus on $>50\%$
 - Nurmiseoksia, joissa piensiemienisten palkokasvilajien osuus on väh. 15% tai 3 kg/ha
- Peräkkäisyyden laskenta seoskasvustoissa:
 - Kasvilaji, joka on pääkomponenttina seoskasvustossa, otetaan huomioon laskettaessa peräkkäisyyttä
 - Pääkomponentti = Kylvösiementen painosta $>50\%$ seoskasvuston siementen kokonaismäärästä
 - Jos yhdenkään komponentin osuus eli ylitä 50% , ei seoskasvustoa huomioida peräkkäisyyslaskennassa

Viljelykierto ja maan viljavuus 3/3

- Maan viljavuutta ylläpitävinä kasvustoina (viljavuuskasvustot) huomioidaan:
 - Viljelykiertoon kuuluvat yksi- tai monivuotiset nurmet
 - Aluskasvit, jotka voivat olla nurmipalkokasveja tai muita nurmikasveja tai väli- tai kerääjäkasveja
 - Runsaasti satotähteitä tuottavat kasvien viljely avomaanvihannesviljelyssä

Esimerkki viljelykierrosta

		Vuosia	Kierto				
Vaatimusten täyttyminen	kyllä		51. viherlannoitus-kasvusto (nurmipalkokasvi)	2. kevätvilja	3. kevätvilja +aluskasvi (heinä)	4. rypsi	5. herne-vilja+aluskasvi
Palkokasvi%	kyllä	40 %	1	0	0	0	1
Viljavuuskasvi%	kyllä	60 %	1	0	1	0	1
viljavuuskasvi pääkasvina	kyllä						
peräkkäisyys	kyllä						

Lisäysaineisto

- Luonnonmukaisessa viljelyssä on jo SV:n alusta käytettävä luonnonmukaisesti tuotettua lisäysaineistoa
 - Lohkon siirtymävaiheen on pitänyt kestää yksivuotisilla kasveilla
 - vähintään 12 kk ennen kylvöä, jotta saatava lisäysaineisto on SV2
 - Vähintään 24 kk ennen kylvöä, jotta saatava lisäysaineisto on LUO
 - Monivuotisilla kasveilla 12 kk/24 kk ennen sadonkorjuuta
- Kansallinen luettelo 2023
 - Tarkoittaa lajeja ja lajikkeita, joita katsotaan olevan Suomen markkinoilla luomuna tarpeeksi saatavilla
 - Kansalliseen luetteloon merkitylle lisäysaineistolle ei ELY-keskus voi myöntää eräkohtaista poikkeuslupaa
- Yleinen lupa 2023
 - Voimassa 1.2.2023 – 31.1.2024
 - Yleisestä luvasta ei poisteta lajeja, lupaan voidaan lajeja lisätä

Kansallinen luettelo 2023

- Timotei
- Puna-apila
- Rehuherne, eli hernelajikkeet, joista on määrä tuottaa satoa tuleentuneena puitavaksi
 - Ei koske ruokahernettä eikä rehuksi tai viherlannoitukseen käytettäviä tuleentumattomia kasvustoja

Odotuslistalla rehuohra-lajikkeet ja kevättrypsi

Poikkeuslupa, lisäysaineisto

- ELY-keskus voi myöntää poikkeuslupia tavanomaiselle lisäysaineistolle
 - **Ei saatavana luonnonmukaisesti tai siirtymävaiheen** tuotteena
 - Viljeltävästä **lajista** ei ole rekisteröity yhtään lajiketta luomulisäysaineistorekisteriin
 - **Toimitusvaikeus**
 - Yksikään myyjä ei pysty toimittamaan lisäysaineistoa ennen kylvöä tai istutusta, vaikka viljelijä on tilannut lisäysaineiston hyvissä ajoin
 - **Soveltumaton lajike**
 - Lajiketta, jota luomuviljelijä haluaa käyttää ei ole rekisterissä. Perusteltava.
 - **Tutkimuskäyttö tai lajikkeen suojele**
 - **Uuden lisäysaineiston** tuotanto omaa käyttöä varten

RUOKAVIRASTO SUOMI
VAKUUSTODISTUS
LUOMUAPILANURMI

SIIRTYMÄVAIHEEN SIEMEN

VALVONTAVIRANOMAINEN

FI-EKO-201

KAUPPAERÄ

1000-22800

Sekoitus-Itävyys
suhde % %

KASPER-NURMINATA
HERTTA-TIMOTEI
GRINDSTAD-TIMOTEI
SW YNGVE-PUNA-APILA

20 90
40 95
30 95
10 92

PAKKAUS SULJETTU (kk/vuosi)
PAKKAUKSEN NETTOPAINO

10/2022
20 kg

PAAVO PAKKAAJA
LOIMAA

30500

RUOKAVIRASTO SUOMI
VAKUUSTODISTUS
TILAN OMA LUOMUAPILANURMI

LUONNONMUKAINEN SIEMEN

VALVONTAVIRANOMAINEN

FI-EKO-201

KAUPPAERÄ

1000-22700

Sekoitus-Itävyys
suhde % %

VALTTERI-NURMINATA
UULA-TIMOTEI
GRINDSTAD-TIMOTEI
FRIDA-ALSIKEAPILA
SW YNGVE-PUNA-APILA

20 90
40 95
30 95
5 92
5 90

PAKKAUS SULJETTU (kk/vuosi)
PAKKAUKSEN NETTOPAINO

10/2022
20 kg

PAAVO PAKKAAJA
LOIMAA

29500

RUOKAVIRASTO SUOMI

VAKUUSTODISTUS

APILANURMI LUOMU

LUONNONMUKAINEN JA SIIRTYMÄVAIHEEN SIEMEN

VALVONTAVIRANOMAINEN FI-EKO-201

KAUPPAERÄ **1000-22601**

	Sekoitus-ltävyys suhde % %	
VALTTERI-NURMINATA	20	90
UULA-TIMOTEI	20	95
GRINDSTAD-TIMOTEI	30	95
FRIDA-ALSIKEAPILA	5	92
SW YNGVE-PUNA-APILA	15	90
SW HEBE-VALKOAPILA	10	92

PAKKAUS SULJETTU (kk/vuosi) 10/2022
PAKKAUKSEN NETTOPAINO 20 kg

PAAVO PAKKAAJA
LOIMAA 27401

RUOKAVIRASTO SUOMI

VAKUUSTODISTUS

TILAN OMA APILANURMI

VALVONTAVIRANOMAINEN FI-EKO-201

KAUPPAERÄ **1000-22600**

	Sekoitus-ltävyys suhde % %	
VALTTERI-NURMINATA*	20	90
UULA-TIMOTEI*	30	95
FRIDA-ALSIKEAPILA	15	95
KLONDIKE-VALKOAPILA	15	92
SW YNGVE-PUNA-APILA*	20	89

*luonnonmukainen ja/tai siirtymävaiheen siemen

PAKKAUS SULJETTU (kk/vuosi) 10/2022
PAKKAUKSEN NETTOPAINO 20 kg

PAAVO PAKKAAJA
LOIMAA 26406

Seosta saa käyttää ainoastaan luvan soveltamisalalla ja sen jäsenvaltion alueella, jonka toimivaltainen viranomainen on sallinut seoksen käytön luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 liitteessä II olevan 1.8.5 kohdan mukaisesti.

Siirtymävaiheen lyhentäminen

- Luomuvalvontalomake 9d
- Ns. tukivalvotun alan siirtymävaiheen lyhennys
 - Toimija kuulunut ympäristökorvauksen/ luonnonhaittakorvauksen piiriin ja lohko ollut tukihakemuksella
 - Lohkolla ei ole käytetty väh. 3 ed. vuonna luomussa kiellettyjä tuotantopanoksia
 - Lohkokirjanpito
- Muun luomukelpoisen alan siirtymävaiheen lyhennys
 - Luonnonalue, esim. raivio, metsämaa
 - Dokumentit, joilla osoittaa ettei alueella ole käytetty luonnonmukaisessa tuotannossa kiellettyjä tuotantopanoksia
 - Edellyttää paikan päällä tehtävää tarkastusta

**Lisätietoja:
Marika Arrajoki-Alanen
0295 036040**

ymparistosopimukset.pirkanmaa@ely-keskus.fi
marika.arrajoki-alanen@ely-keskus.fi

